

ACTA ENTOMOLOGICA SLOVENICA

LJUBLJANA, DECEMBER 1995 Vol. 3, No. 2: 105-107

***DRYBOTODES TENEBROSA* ESPER, 1789 - NOVA VRSTA ZA SLOVENSKO FAVNO METULJEV, NAJĐENA NA GORIŠKEM KRASU (LEPIDOPTERA: NOCTUIDAE)**

Radovan ŠTANTA
Miren

Abstract - *Dryobotodes tenebrosa* Esper, 1789 - a new species to the Slovenian moth fauna found in the karst near Gorica (Lepidoptera: Noctuidae)

Four specimens of the species *Dryobotodes tenebrosa* Esp., 1789 have been found in the karst near Gorica (western Slovenia) in the surroundings of the villages Kostanjevica and Vojščica (UL97). They were caught on an ultraviolet lamp at the end of September and October. Caught specimens correspond exactly to the description of the species characteristic for all the Mediterranean area.

Izvleček - Štirje primerki vrste *Dryobotodes tenebrosa* Esp., 1789, so bili ujeti na goriškem krasu v okolici vasi Kostanjevica in Vojščica (UL97). Ujeti so bili na ultravijolično lovno svetilko konec septembra in oktobra. Ujeti primerki popolnoma ustrezajo opisu vrste, ki je značilna za ves mediteranski prostor.

V Rdečem seznamu ogroženih metuljev v Sloveniji in Popravnih (CARNELUTTI, 1992a, 1992b), ki je hkrati naš prvi celoviti pregled favne makrolepidopterov za celotno ozemlje Slovenije, vrsta *Dryobotodes tenebrosa* Esper, 1789 ni omenjena. Ker je prišlo v preteklosti do različnih in napačnih interpretacij sinonimov *accipitrina* Esp., 1788, in *saportae* Dup., 1826, prevzemajo novejši avtorji za omenjeno vrsto naziv *tenebrosa* Esp., 1789 (LERAUT, 1980; BERIO, 1985; HACKER, 1989).

Štirje primerki vrste *Dryobotodes tenebrosa* Esp., 1789, so bili ujeti na goriškem krasu, dva v okolici vasi Kostanjevica in dva v Vojščici. Vsi primerki so bili ujeti na

ultravijolično lovno svetilko med 20. in 23. uro.

Kostanjevica 10. 10. 1991 300m UL97

Kostanjevica 24. 9. 1993 300m UL97

Vojščica 4. 10. 1993 300m UL97

Vojščica 30. 10. 1994 300m UL97

Vegetacijo v okolici sestavlja na eni strani tipičen kraški gozd z značilno podrastjo (združba Seslerio-Ostryetum carpinifoliae), na drugi pa tipična kraška gmajna z značilno združbo Carici-Centaureetum rupestris.

Prednja krila vrste *D. tenebrosa* Esp. so temnorjava z odtenki rdeče in sive ter nekaj temnimi, skoraj črnimi črtami oz. lisami. Od teh najbolj izstopajo: dve kratki vzdolžni črti pod bazo; temnorjava, skoraj črna lisa, omejena z notranjo in zunanjo prečno črto, sredi katere sta dve majhni svetlejši rdečerjavi lisi, prva obkroža obročasto liso, druga pa leži med ledvično liso in zunanjo prečno črto; med valovito in robno črto so žile obarvane skoraj črno. Zadnja krila so svetlejša, žile in zunanja polovica krila so posute z rjavimi luskami, osrednja luna je rjava, enako tudi kriva črta in zunanji rob. Variacije osebkov niso posebno opazne. Čez krila meri od 38 do 40 mm (BERIO, 1985).

Primerki, ujeti na goriškem krasu, popolnoma ustrezajo opisu, le mera čez krila je nekoliko manjša - od 34 do 40 mm.

Areal vrste *D. tenebrosa* Esp. je Sredozemlje. Severna meja razširjenosti poteka od jugovzhodne Francije, s presledki prek Južnih Alp - Merano, Naturno (BERIO, 1985), okolica Gardskega jezera (FORSTER, WOHLFAHRT, 1980) - do Istre, Dalmacije, prek Grčije, Bolgarije in vzdolž sredozemske obale do jugovzhodne Turčije. Južna meja njenega areala poteka skozi Maroko, Alžirijo, po severnoafriški obali do jugovzhodne Turčije (HACKER, 1989).

Ekologija in biologija: *Dryobotodes tenebrosa* Esp. je izključno mediteranska vrsta, omejena na zimzeleno cono. Gosenica živi od aprila do junija na zimzelenem hrastu *Quercus ilex* L. in *Quercus coccifera* L. V mladosti je zelena, potem siva. Metulj ima eno generacijo, ki leta od septembra do decembra in se zadržuje na krajih, kjer uspeva njegova hranilna rastlina. Vrsta je lokalna in redka, bolj na severu areala nekoliko manj redka.

Najdba vrste *D. tenebrosa* Esp. na goriškem krasu ne preseneča, saj je obala Tržaškega zaliva z obilico zimzelenega hrasta oddaljena le nekaj kilometrov.

Literatura

Berio E., 1985: Lepidoptera Noctuidae I, Generalita Hadeninae Cucullinae. *Fauna d'Italia*, Edizioni Calderini, Bologna.

Carnelutti J., 1992a: Rdeči seznam ogroženih metuljev (Macrolepidoptera) v Sloveniji. *Varstvo narave*, 17: 61-104, Ljubljana.

Carnelutti J., 1992b: Rdeči seznam ogroženih metuljev (Macrolepidoptera) v Sloveniji. Popravki/errata. *Varstvo narave*, 18: 189-190, Ljubljana.

R. Štanta *Dryobotodes tenebrosa* Esper, 1789 - nova vrsta za slovensko favno metuljev, najdena na goriškem...

Forster W., T. A. Wohlfahrt, 1980: Die Schmetterlinge Mitteleuropas, Band IV - Noctuidae, Stuttgart.

Hacker, H., 1989: Die Noctuidae Griechenlands (Lepidoptera, Noctuidae). *Herbipoliana, Buchreihe zur Lepidopteorologie*, Band 2, Dr. Ulf Eitschberger, Marktleuthen.

Leraut P., 1980: Liste systematique et synonymique des lepidopteres de France, Belgique et Corse. Supplement a *Alexanor, Revue des Lepidopteristes francais*, Paris

Naslov avtorja/Author's address
Radovan ŠTANTA
Miren 163
SLO-65291 Miren, Slovenija